

ILIADIS

490 At reor, in primis flavam mordebit arenam
Lectis cum sociis, Phœbus quum fulserit ortu.
Sic utinam lætho exemptus, fatisque caducis,
Immortali ævo, æterna fruererque juventa,
Ac Phœbus colerer veluti, votisque vocarer
495 Illa dies erit ut generi mœstissima Grajum.
Sic jactans memorat, Troes plausere faventes.
Tum bijuges solvunt calido sudore madenteis
Currus quemque suos propter, religantque capistris.
Et Bachum, ac Cererem, pecudesque, bovesque ferebant
500 Solliciti ab tectis, magnasque e saltibus ornos,
Disponuntque dapeis, superas it nidor ad auras.
Olli elati animis per campos ordine longo
Nocte sedent tota, & crebris micat ignibus arvus.
Ac veluti plenam quum circum sidera Lunam
505 Pulchra nitent, cœli quondam statione serena,
Et speculæ procul, apparentque cacumina summa,
Et nemora alta, superque ingens aperitur Olympus,
Astraque, lætaturque tuens de culmine pastor.
Tot naveis inter, Xanthi & saxosa fluenta
510 Teucrorum apparent ignes ante Ilion altum.
Mille rogi, & mille: at circum clypeata virorum
Turba sedet quinquaginta, juxtaque ligatus
Stat sonipes, virideisque herbas, atque hordea mandit,
Auroram expectans roseam, lucemque diei.

V. 504. Ac veluti plenam. Serenæ noctis descriptio pulcherrima,
& cœgo vati gratissima.

LIBER NONUS.

ARGUMENTUM.

Agamemnon Græcos ad fugam capessendam hortatur, cui
adversantur Diomedes, ac Nestor. Hujus suasu Ulysses,
Ajax, Phœnix legati ad Achillem mittuntur. Ille con-
stantissime renuit: legati renunciant, & Diomede hor-
tante pugna decernitur.

Alia per campos Teucrorum; at luctus Achivos,
Pallidus ac timor exagit, gelidique timoris
Anxietas comes, ac piscosi ut marmora ponti
Quum Boreas, Zephyrusque repente ex mon-
tibus urgent

5 Threiciis, cumulus nigrarum exurgit aquarum
Hinc, illinc, viridisque in saxa refunditur alga,
Sic animus Danaum curarum fluctuat æstu.
Maximus in primis Agamemnon ductor Atrides
Irrequetus obit, præconesque ire canoros
10 Per campos jubet, atque alta in tentoria lectos
Cogere, non tamen assueto clamore vocatos,
Grajugenum proceres. Mœstos tum mœstior inter
Consurgit lacrimans, nigro ceu ex fonte perennes
Præcipitant, celsisque ruunt de rupibus undæ,
15 Tunc sic ille altos fundens e pectore questus:
O mihi gens dilecta, duces, Saturnius hac me
Clade premit, mihi Trojana de gente triumphos.
Pollicitus quondam, nunc ipse infensus Achivis
Indecorem jubet in patrios remeare penateis
20 Turmarum ingenti amissa jam parte; sed alto
Sic placitum Patri, qui regna, urbeisque superbias
Vertit quum voluit, vertet mox quum volet; uni
Nam mare, tellusque obsequitur, parentque vocanti.

I L I A D I S

154

- Quare agite, Argolicas iterum vertamur ad oras;
 25 Iliacos quando vetitum jam vertere muros.
 Talia Rex; hæsere omnes, mœstique silebant.
 Tydides tandem hanc profert de pectore vocem:
 Haud equidem verear tibi me inconsulta loquenti,
 Maxime Grajorum, monitis opponere rectis,
 30 Qua decet, ac ducibus qua libertate loquendum
 Concilio in magno; at dictis ne irascere nostris:
 Atque etenim imbellem quondam, ignavumque canebas.
 Illa quidem Danaum norunt juvenesque, senesque.
 Sceptra tibi, ingentes & opes, populosque superbos
 35 Numina concessere Deum, sed robur in armis,
 Virtutemque aliis, quo non præstantius ullum.
 Hinc fugere? Usque adeo ignavi, segnesque videmur?
 Vel tantum has exosa fugit victoria dextræ?
 Quod si tantus amor patriæ, tibi classis in acta est,
 40 Instructæque rates, diteis inglorius Argos
 I, pete, quid cessas? ponti patet æquor, abito.
 At reliqui Danaum ad Priami pugnabimus urbem,
 Dum ruat usque, vel in patrios properare penates
 Si lubet, hi quoque contendant, ego Pergama, ego, inquam
 45 Et mecum Sthenelus tandem expugnabimus armis,
 Non etenim sine mente Deum, sine numine Trojanum,
 Venimus. Hæc jactat. Simul omnes ore fremebant
 Grajugenæ, placida Nestor tunc voce profatur:
 Tydide, & reliquos excedis robore Achivos,
 50 Consilioque ætate pareis; nec recta loquutum
 Abnuerit quisquam; sed metam attingere rerum
 Nondum ætas patitur, genitore ac Nestore posses
 In lucem prodisse: gravi tamen ore paventeis
 Regum erexti animos, populosque in bella vocasti.

V. 32. Atque etenim. Nunc Diomedes postquam Græcos, ac
 Trojanos omnes virtutis, ac facinorum suorum testes efficerat, in-
 juriae quondam sibi ab Agamemnon illatae meminit, quam prius
 dissimulaverat.

L I B E R I X.

155

- 55 Verum age, te quoniam longis provectionis annis
 Esse feror, loquar, & percurrent singula dicam,
 Quæ non Atrides, Danaum nec spreverit alter.
 Exlex ille, tribusque, larisque indignus, & expers;
 Qui intestina odia, & civileis foverit iras.
 60 Nunc, lecti comites nocti cedamus, & umbræ,
 Vos cœnam instruite, & muros, fossamque præaltam
 Custodes, juvenum lectissima robora propter
 Stent vigiles, tu, magne, jube; ad te spectat, Atride,
 Ductores, lectosque Patres simul excipe mensis.
 65 Plena jacent vino tentoria, sœpe recentes
 Quod tibi Threjcio vexere ab litore puppes,
 Atque instructa penus dapibus, sceptroque potenti
 Pluribus ipse præs, plureisque audire juvabit,
 Optima suadenti parere; nec utile quicquam
 70 Nunc Danais mage, quā prudens, rectumque, probumque
 Consilium, prope jam ratibus quando imminent hostis,
 Vicinæque micant flammæ. Quis talia cernens
 Non tremat? Hæc nox, hæc, inquam, servabit Achivum,
 Disperdetve semel classem. Sic ore loquutus.
 75 Pareteque Atrides actatum, liminaque extra
 Custodes properare jubet, Thrasymedea primum
 Nestoridem, Ascalaphumque, & Jalmenon armipotenteis
 Merionemque, ac Deipirum, atque Apharea superbum,
 Et magno Creonte satum Lycomedea magnum,
 80 Custodum septem ductores, corpora lecta.
 Quemque manus juvenum sequitur fortissima centum;
 Hasta quibus manibus, murumque, interque profundam
 Considunt fossam, & crebris ager ignibus ardet.
 Accinguntque omnes dapibus, vinoque vetusto.
 85 At parte ex alia clari in tentoria Atridæ
 Conveniunt proceres Danaum, mensisque recumbunt.
 Postquam extincta famæ, Nestor sic farier intit:
 Maxime Grajugenum, atque Atreo dignissima proles,
 Tu mihi principium sermonis, & exitus idem,
 90 Jupiter omnipotens regni cui sceptra regenda

I L I A D I S

156 Tradidit, & populos voluit parere coactos;
 Te decet in primis animos sermone diserto
 Flectere, teque etiam prudentum accedere dictis
 Siqua fuant, licet at nobis exponere coram
 165 Sensa animi. Quisquam non his meliora profecto
 Dixerit adstantum, atque equidem sic arbitror, & nunc,
 Sic etiam ex illo semper mihi tempore visum est,
 Quo tu pulchricomam Briseida, duxor, Achilli
 Invitam irato iratus de puppe tulisti,
 180 Meque etiam contra suadente, & multa rogante.
 Dilectumque Jovi heroem, Danaumque salutem
 Sprevisti indulgens animo, cœcoque dolori.
 Ergo age, frendentem Æacidem, atque indigna ferentem
 Muneribus largis, blandisque inflectere dictis
 195 Quam primum satage. Hæc fatur: tum magnus Atrides:
 Hæc, inquit, mea magna, senex, errata profecto,
 Haud falsus memoras, nec peccatum ipse negarim.
 Nimirum multis pro millibus ille virorum
 Censendus merito, quem Jupiter æquus amavit.
 210 Sic nunc ille premit Danaos, extollit Achillem.
 Verum age, peccatum quoniam, nunc munera mittam
 Digna viro, atque animum adgrediar mulcere furentem.
 Dona quidem vobis libet hic exponere coram.
 Septem ignem haud passos tripodes, aurique talenta
 225 Bisquina, & duplo fulgentis ære lebetas,
 Bisque etiam senum præstantia corpora equorum,
 Qui palmam sœpe, & velocis præmia cursus
 Obtinuere olim: non illum dicere egenum
 Quis posset, fulvi cui tantum obtingeret auri
 240 Cornipedes quantum pulchro in certamine nobis
 Pernici peperere fuga: tum corpora septem
 Lecta puellarum, ex illis, quas ipsem olim
 Lesbo expugnata victricibus adulit armis,
 Præstanteis forma, egregiis atque artibus omneis
 255 Excultas, ego quas prædam partitus opimam
 Servabam mihi, fœmineum genus omne decoro

L I B E R I X.

157 Vincentes vultu, has, inquam, Briseidaque inter
 Abdactam nuper: Divis tum testibus addam
 Illius haud me unquam amplexum petuisse, nec altos
 160 Conscendisse thoras. Priami quod Jupiter urbem
 Vertere si dederit, gazaque potirer omni,
 Ære gravem multo, congestoque implet auro
 Ipse ratem, denas etiam bis ipse puellas,
 Tyndaridem quæ post Helenam, roseo ore, genisque
 175 Præstiterint, legat. At pingueis Saturnius Argos
 Si remeare dabit, gener, & mihi dulcis Orestis
 Instar erit, tectis qui nunc adolescit avitis
 Regifico in luxu, curisque. Hæ sunt mihi gnatae,
 Chrysothemisque, & Laodice, & pulchra Iphianassa.
 180 Ille domum in patriam nullis sponsalibus harum
 Quælibet abducat; sed ego dotalia contra
 Dona dabo, quot nemo unquam ex mortalibus ulli
 Gnatarum dederit, nimirum, ingentia septem
 Oppida, turritasque urbeis, Enopeisque feracem,
 195 Herbosamque Hyram, populosaque mœnia, Pheras,
 Cardamylem, Antæasque arceis, valleisque profundas,
 Et pulchram Æpeam, & Pedasum, felicia Bacho
 Culmina, quæ Pylii cunctæ prope litoris oram.
 Oceanumque jacent: gregibusque has accola dives,
 210 Armentisque tenet, magnis & honoribus ipsum,
 Ceu numen populi recolent, solitumque tributum,
 Debita persolvent ac vectigalia Regi.
 Hæc, inquam, dabo, si veteres tandem exuat iras.
 Flectier humanum est; Pluto implacabilis unus,
 225 Nescius & flecti, Divum infensissimus ipse
 Propterea miseris mortalibus. Et mihi certe
 Cedere Pelidem satius, nam major & annis,
 Imperioque etiam. Hæc fatur: tum talia Nestor:
 Non sane adsperranda duci, Rex maxime Grajum,
 240 Munera commemoras: age jam, lectosque ministros
 Adproperemus, ait, magni in tentoria Achillis.
 Me permitte viros legere: olli jussa capessant.

- Sit Phœnix prior, inde Ajax, & cautus Ulysses,
Eurybates præco hos proceres, Hodiusque sequantur.
- 165 Berte citi manibus limphas, linguisque favete,
Libemusque Jovi nostra hæc ut cœpta secundet.
Talia Nclides, Danai plausere frequentes.
Tum manibus limphas properant, & vina coronant,
Distribuuntque citi juvenes. Olli aurea libant
- 170 Pocula, supremumque Jovem tacito ore precantur.
Hæc postquam, magni properant ab limine Atridæ.
At senior jamque hunc verbis, jam convenit illum
Multa jubens, Ithaco præsertim, ut flectere dictis
Pelidem immitem tota conentur opum vi.
- 175 Horrisonos jamque ad fluctus, & litora tendunt
Plurima Neptuno geminantes vota, precesque,
Flecteret Æacidæ ut mentem, atque ferocia corda.
Ut ventum ad naveis, ipsum præclara canentem
Gesta virum inveniunt, cythara curasque levantem,
- 180 Pulchra, arguta, eversa olim Eetionis ab urbe,
Quam tulerat Thebe: argento distenditur olli
Læye jugum super: at procul e regione sedebat
Ore Menœtiades tacito, plausuque favebat.
Progressi ulterius legati, & primus Ulysses
- 185 Ut coram steterunt, cytharam, sedemque relinquens
Exilit Ærides, Patroclusque: ille ore sereno
Compellatque viros ultro, dextrasque prehendit.
Salvete, o mihi cunctorum charissimi Achivum,
Quid petitis? nec enim incassum, nullove preidente
- 190 Adventasse rear. Sic fatus ad intima ducit,
Sedibus ac blandis, pictisque tapetibus omneis
Collocat, ac Patroclo: magnum cratera, sodalis,
Eja age permistumque minoribus ingere limphis.
Procula tum cuique, hæc quoniam clarissima nostro

V. 163. Sit Phœnix prior. Phœnix, quia Curator ipsi a Patre
Peleo datus, ideoque Achilli charissimus, Ajax, quia militari
virtute, et animi candore ipsi simillimus. Ulysses, quia eloquen-
tissimus, ut ipsi persuaderet.

- 195 Lumina Grajorum, & mihi gens charissima tecto
Improvisi adsunt. Paret comes impiger olli,
Atque ovis, & capreæ pinguissima terga, suisque
Terga saginati fumanti infundit aheno.
Automedon manibus carneis, atque exta tenebat.
- 200 Pelides secat, & verubus transfigit acutis.
At Patroclus flammam ingentem accenditque, foveatque:
Ignis ubi primo jam deflagraverat æstu,
Dispositas super insternebat tergora prunas,
Spargebatque salem sacrum, Cereremque canistris
- 205 Portabat niveam, carneisque ferebat Achilles.
Ipse Ithacum contra sedit, charumque sodalem
Sacrificare jubet, præceptas ille sacratam
Primitias jacit inflammam, dapibusque fruuntur
Appositis Danaum proceres, dulcique Lyæo.
- 210 Postquam exempta fames, & amor compressus edendi
Inniuit Ajaci Phœnix, Ithaco inniuit Ajax,
Ille autem pateram spumantem tradit Achilli,
Insuper hæc: Salve, o Danaum fortissime gentis,
Pelide, non ad Te epulis, potuque carentes
- 215 Venimus, assiduo nos hoc dignatur honore
Grajugenum ductor, sunt & sua cuique reposta
Navibus in longis; sed non convivia tempus,
Regificasque epulas patitur, timor angit Achivos
Namque ingens, & fata animos pendentia turbant.
- 220 Crastina lux Danaos servaverit alma, vel ipsos
Disperdet semel, & puppeis combusserit altas,
Tu nisi, gnate Dea, afflictis succurrere rebus
Adproperes, longe haud etenim jam ab puppibus adsunt
Trojugenæ murum propter, fossamque profundam.
- 225 Accensique micant ignes, ac triste minantur
Puppibus Argolicis, tum fulgura Jupiter ipse
Fausta Pater Teucris mittit, quibus Hectora fretum
Non jam terrigenum campis avertere quisquam
Non Superum possit, curruque hac vertitur, illac
- 230 Vertitur, & furit infandum, ratibusque, yirisque,

I L I A D I S

Et flamma, & ferro exitium, mortemque minatur
Impatiens longa noctis frœnarier umbra.
Atque equidem vereor Divi ne hæc vota secudent,
Et procul ab patria Sigeo in litore Grajos
235 Fata premant. Oculi cunctorum, ac vota Pelasgum
Te, te unum spectant: patriæ succurre, tuisque,
Victricique Phryges dextra hac compesce superbos.
Æternus te forte dolor, ferusque manebit
Patratum quum nulla malum reparare potestas:
240 Nunc, nunc pelle moras; pendent dum fata, nec usque
Extremos ventum ad casus, tristemque ruinam.
O dilecte mihi Pelei reminiscere patris
Dicta olim Phtia ex pingui quum Regis Atridæ
Signa sequi, & Lelegum voluit te hoc ducere turmas.
245 Namque ille amplexus inter, charissime dixit,
Robur, si lubet, invictasque in prælia vireis
Numina præstiterint; animos tu in pectore magnos
Conde memor, rixasque omneis, & jurgia vita.
Sic juvenum semper, celebraberis ore, senumque:
250 Hæc genitor quondam, quorum oblivisceris æstu
Turbidus irarum; verum has de pectore tandem
Mitte precor; tibi Grajorum pulcherrima ductor,
Multaque dona dabit (simul & promissa recenset)
Quod tibi si Atrides animo est invisus, Achivos
255 At reliquos miserare pius, qui ex æthere lapsum
Te numen veluti recolent, quum gramine toto
Hectora vertentemque acies, ac dira furentem
Obvius interimas, Grajorum ex agmine quando
Adventasse parem sibi dextra, & robore nullum
260 Exultans canit. Hæc Itachus, cui magnus Achilles,
O Laertiade, vir solertissime Grajum,
Fabor aperte, inquit, nec rursum audita libenter
Ab reliquis audire velim, Stygiisque fluentis
Ille mihi magis invisus, qui perfidus, exlex
265 Ore aliud profert, aliudque in pectore condit.
Ergo loquar semel: Argivum non talia ductor

L I B E R IX.

Unquam, nec mihi ductorum persuaserit alter.
Gratia nam quæ pro tantis mihi redditæ curis?
Hostibus ac toties depulsis? Redditur æqua
270 Cessanti pars, ac pugnanti, fortis, & excors
Laudantur juxta, similique fruuntur honore,
Et fato ignavus, fortisque occumbit eodem.
Nec mihi quid superest postquam tot sæpe periclis
Objeci caput imprudens, Martique cruento.
375 Solicita ac veluti gnatis implumibus ales
Quæsitam hac, illac curis ingentibus escam
Fertque, refertque, sui cura nec tangitur ulla,
Sic ego, & insomneis nocteis, duxique cruentos
Sæpe dies vestris pro uxoribus agmina contra
280 Bellantum juvenum: bissenas classe subivi,
Vastavique urbeis, bis quinas, amplius unam
Iliacos per agros pedes, exuviasque superbas,
Et prædam accepi ingentem, Regique ferebam
Atridæ huic vestro, sibi qui pulcherrima servans;
285 Militibus pauca, ac ducibus dabat, omnia quæ nunc
Illis firma manent; a me Briseida pulchram
Qui dederat, tulit: hanc habeat, raptaque fruatur.
Quis Danaos Trojam contra, inque hæc impulit arma?
Quidve acies tantas pelago commisit Atrides?
290 Nonne Helenæ ob raptum? an vero ex mortalibus unus
Uxorem Menelaus amat, fraterque superbus?
Scilicet atque hominum quisquis prudensque, bonu-
sque est,
Diliget ille suam, sicut Briseida amabam
Captivam licet; hanc postquam rapuitque, tenetque,
295 Me sinat, haud rerum ignarum, nec flectere tentet.
Regibus at reliquis, & tecum, ductor Ulysses,
Viderit ut sævos ab puppibus arceat igneis,
Me quoniā sine tam multa est molitus Atrides

V. 290. An vero. Quod Turnus in 9. num solos tangit Atridas
iste dolor, solisque licet capere arma Mycenis.

Murosque, ingentem & fossam latam, atque profundam,
 300 Et vallos circum, nec propulsare ruentem
 Hectora adhuc potuit; sed me pugnante, nec ultra
 Frondentem sagum tulerant vestigia Troes
 Mœnibus ab celsis, Scœaque ab limine portæ.
 Vix fatum effugit semel expectare furentem
 305 Ausus Priamides, vel sic tamen Hectora contra
 Induere arma iterum, & pugnas tentare recuso.
 Cras Jovis auspiciis, Superisque in vota vocatis,
 Si lubet, adspicies, Helles super æquora ponti
 Velivolas innare rateis, & remige nostro
 310 Percusso pariter tumidos canescere fluctus.
 Tertia (Neptunus si ventis vela secundis
 Impulerit) lux me Phtias deducet in oras,
 In patriosque lareis, ubi tot congesta per annos
 Me ingens gaza manet, simul hic quæsita reducam,
 315 Argentum, fulvumque aurum, splendentiaque æra,
 Et ferrum nitidum, & lectas pulchro ore puellas.
 Præmia sed potiora mihi impius abstulit, ipse
 Qui dedit Atrides. Olli hæc mandata referto
 Concilio coram, ut cuncti indignentur Achivi.
 320 Quærat Grajugenæ inter, quos ore protero
 Decipiat rursum, nostros neque cernere vultus
 Unquam ausit; non Atridæ communia mecum
 Consilia, aut opus: indigna jam me arte fefellit,
 Contempsitque semel: satis est, hac laude quietus.
 325 A me absit procul insanus, sua munera, & ipsum
 Execror, atque odi, nec Regem, ac sceptra tenentem
 Vile caput, sed enim reputo. Nec si mihi certe,
 Quot congescit opes, decies, triciesque darentur;

V. 311. *Tertia*. Locum hunc ita vertit Cicero I. 1. de Divin. c. 25.
Tertia me Phtie tempestas lata locabit.

Quam versionem adduco, ut videant Grammatici etiam majorum lo-
 eorum nomina per genitivum effiri posse, quam per adverbium ubi
 interrogatio fiat.

Insuper & vel quæ Orchomeni servantur in arce,
 330 Vel Pelusiacis quæ gaza recondita Thebis,
 Centenæ quibus ærato stant cardine portæ
 Perque harum quamque armati egrediuntur in agros
 Bis centum juvenes, & equi, currusque sonantes:
 Nec mihi si totidem quot arenæ, & pulveris usquam est,
 335 Non me, inquam, flectat. Sanctum est de Rege superbo
 Quas possum, integras de crimine sumere pœnas.
 Me Atridæ generum? non si formosior illi
 Vel Venere Idalia, vel Pallade cultior ulla
 Gnata foret. Meliora suis connubia poscat,
 340 Imperioque parem generum. Mihi visere fineis
 Si obtigerit patrios, uxorem moribus aptam
 Ipse dabit genitor Peleus: sunt Hellade, sunt &
 Glebosa in Phtia Regum de stirpe potentum,
 Insignesque opibus, forma & præstante puellæ.
 345 Illic pacatam grata cum conjugé vitam
 Lætus agam, campisque fruar, gazaque paterna
 Nam mihi quid vita melius, quid charius ipsa?
 Non gazæ ingentes, olim quas pace serena
 Mœnibus Iliacis, Priamique recondier arce
 350 Fama fuit, non quas sacras ad Apollinis aras
 Pytho in saxosa stridentia limina claudunt,
 Namque greges, pingueisque boves, tripodasque co-
 ruscos,
 Æripedes & equos vi, aut arte paraveris; at non
 Emissam semel ore animam revocaveris ullis

V. 329. *Orchomeni*. De divitiis apud Orchomenum asservari
 solitus meminit etiam Thucydides.

V. 330. *Vel Pelusiacis*. Ægyptiis Thebis, quæ ideo Hecatom-
 pylæ dictæ sunt.

V. 335. *Sanctum est*. Stat animo fixum, atque immobile.

V. 351. *Pytho in saxosa*. Ita dicta Delphos quod ibi Apollini
 Pythio, aut Pythoni interfectori templum dicatum esset, unde Py-
 thia Sacerdos, & Pythonissa. Ditissimi hujus templi meminit quo-
 que Thucydides.